

T.C. H.K.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 23626
Tarih : 09.01.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

13 Temmuz'un Zilan Katliamında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Zeynel ÖZEN

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	İçişleri	
Tarih:	10 Ocak 2023	Esas No: 2/4822

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
0 9 Ocak 2023
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
0 9 Ocak 2023
No: 150379

GENEL GEREKÇE

13 Temmuz 1930 tarihinde Van'ın Erciş ilçesinde yaşanan Zilan Katliamı tarihimizin en büyük trajedilerinden biridir. 1926 yılında Ağrı ve çevresinde başlayan isyanlar şiddetle bastırılırken Erciş'te isyana katılıp katılmadığına bakılmadan çoluk çocuk, genç yaşlı, kadın erkek on binlerce insan katledilmiştir. Zilan bölgesinde Hasanabdal, Doluca, Şahbazar, Doğancı, Tendurek, Çakırbey, Yılanlık, Harhus, Babazeng, Kömür, Şor, Şorik, Mürşit, Mescitli, Karakilis, Kündük, Zorava, Aryutin, Hallacköy, Koşköprü, Kuruçem, Mülk, Yekmal, Kilise, Gosk, Aşağı Partaş, Yukarı Partaş, Binesi, Bunizi, Pelexlu, Kerx, Sögütlü, Mığare, Kardoğan, Kelle, Hostekar, Suvarköy, Kızılkilise, Ziyaret, Hıraşen, Komik, Şeytanava, Birhan ve Yukarı Koşköprü köyleriyle birlikte toplam 44 köy ateşe verilmiştir.

Zilan Deresi'nde binlerce sivil yurttaşın makineli silahlarla taranıp katledildiği, kurtulanların yerlerinden zorla sürgün edildiği, malvarlıklarına el konulduğu ve cenazelerin altında saklanmak suretiyle hayatta kalanların yıllarca kaçak yaşadığı gerçeği bugün de canlı tanıklarca anlatılmaktadır. Katliamda ölenlerin sayısı 15 bin olarak gösterilse de farklı kaynaklar gerçek sayının 40 binden fazla olduğunu iddia etmektedir. Cumhuriyet gazetesi 16 Temmuz 1930 sayısında operasyonu "*Zilan harekâtında imha edilen eşkıya miktarı 15 binden fazladır. Yalnız bir müfreze önünde düşüp ölenler bin kişi olarak tahmin ediliyor. Zilan Deresi'nden sığınan 5 şaki de teslim olmuştur. Buradaki harp pek müthiş bir tarzda cereyan etmiş, Zilan deresi lepalep cesetle dolmuştu.*" sözleriyle vermiştir.

Onlarca yıl yasak bölge ilan edilen Zilan'da bugün de acılar halen tazeliğini korumaktadır. Katliamın dehşeti hâlâ nesilden nesile aktarılmakta ve yeni nesiller bu trajedinin hikayeleriyle büyümektedir. Türkiye'de toplumsal barışın kalıcı olarak sağlanması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve böyle olası katliamların yaşanmaması için hatırlanıp yüzleşilmesi şarttır. Böyle bir anma ve yas günü ilan edilerek; olası provokasyonlar karşı toplum içerisinde çıkabilecek her türlü linç ve katliam girişiminin önüne geçmek için ciddi bir yüzleşmeyle toplumsal farkındalığın yaratılması ve bir kardeşlik bilincinin aşılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 13 Temmuz'un Zilan Katliamında hayatını kaybedenleri anma ve yas günü olarak ilan edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**13 TEMMUZ'UN ZİLAN KATLIAMINDA HAYATINI KAYBEDENLERİ ANMA VE
YAS GÜNÜ İLAN EDİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 13 Temmuz'un Zilan Katliamında hayatını kaybedenleri anma ve yas günü olarak ilan edilmesi kabul edilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.